

به شیوه‌ی حساب‌برسان بیندیشید

وحید منتی^۱، شقایق ملکان^۲، علی‌محمد گرگانی^۳

چکیده

امروزه منابع اطلاعاتی سراسر متنوع و بیشتر متناقض هستند. این موضوع باعث ایجاد ادعاهایی می‌شود که اساس آن بر اخبار ساختگی، نظریه‌های توطئه، دروغ‌های آشکار و سانسور بنا نهاده شده است. در چنین محیطی، چگونه می‌خواهید به نتایج مبتنی بر شواهد یا حقیقت دست یابید؟ در این مقاله، ما چارچوب شواهد حساب‌برسی^۴ هیأت استانداردهای حساب‌برسی^۵ و رهنمودهای ارائه شده توسط هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام^۶ در زمینه نتایج مبتنی بر شواهد را به عنوان ابزارهای ارزشمندی برای حساب‌برسان و غیر حساب‌برسان بررسی می‌کنیم که می‌تواند به آنان در ارزیابی اطلاعاتی که برای دستیابی به نتایج مبتنی بر شواهد مورد استفاده قرار می‌گیرند؛ کمک کند. ما دیگران را تشویق می‌کنیم که هنگام ارزیابی اطلاعات «به شیوه‌ی حساب‌برسان بیندیشند». پیام اساسی این مقاله این

است که اطلاعات به‌خودی‌خود شواهدی نیست که باید در تأیید نتایج از آن استفاده شود؛ در مقابل، پیش از آن که از اطلاعات به‌عنوان شواهد در نتیجه‌گیری استفاده کرد باید به‌دقت آن را مورد ارزیابی قرار داد.

من از چیزهایی که می‌خوانم خیلی گیج شده‌ام به دنبال حقیقت‌ام اما حقیقت این است که نمی‌دانم چه کسی را باور کنم
چپ می‌گویند بله و راست می‌گویند نه
من در این دوراهی‌ام و هر چه بیشتر یاد می‌گیرم،
در حقیقت کمتر می‌دانم.
(متن ترانه «زمان قرض گرفته‌شده» خواننده دنیس دی یانگ و تامی شاو، ۱۹۷۹)^۷

۱. مقدمه

گروه موسیقی اس. تی. وای. ایکس؛ که اعضای آن دنیس دی یانگ و تامی شاو بودند متن ترانه‌ی بالا را بیش از ۴۰ سال پیش نوشتند. این کلمات شرایط

فعلی نظریه‌های توطئه، اخبار ساختگی، روایت‌های جانبدارانه، حجم بسیار زیاد اطلاعات، رسانه‌های اجتماعی و ادغام واقعیت با نظرات را به‌صورت دقیق توضیح می‌دهند. در بیشتر موارد، اطلاعاتی که در معرض‌شان قرار می‌گیریم، متناقض‌اند و ارزیابی اطلاعات متناقضی که از منابع مختلف به ما می‌رسد با سوگیری‌های احتمالاً متفاوت می‌تواند سخت باشد. بسیاری اظهار داشته‌اند که ما در جامعه‌ی «پساحقیقت»^۸ زندگی می‌کنیم. با توجه به دیدگاه روچ^۹ (۲۰۲۱) امروزه دو مانع مهم برای اشاعه‌ی حقیقت وجود دارد: اول اینترنت که به‌جای دقت، محبوبیت را گسترش می‌دهد؛ و دوم فرهنگ طرد افراد مخالف که دامنه‌ی اطلاعات و دیدگاه‌های قابل‌قبول را سرکوب می‌کند. نظرسنجی‌های اخیر وجود این موانع را تأیید می‌کنند به‌طوری‌که بر اساس آن‌ها ۹۵ درصد آمریکایی‌ها اطلاعات نادرست را مشکل می‌دانند (آسوشیتد پرس، ۲۰۲۱)^{۱۰} و حدود ۷۵ درصد از آمریکایی‌ها اعتقاد دارند که اطلاعات

نادرست باعث افزایش افراط‌گرایی و جرایم ناشی از نفرت می‌شود (آسوشیتد پرس، ۲۰۲۲).

کیفیت اطلاعات که می‌تواند از درجه‌ی بسیار پایین تا بسیار بالا متغیر باشد تا حد زیادی با مربوط بودن آن و ویژگی‌های قابل‌انکا بودن آن از جمله دقت، کامل بودن، اصالت و آسیب‌پذیری آن در برابر سوگیری تعیین می‌شود (انجمن حسابداران رسمی آمریکا،^{۱۱} ۲۰۲۰). وقتی به اطلاعات با کیفیت پایین اعتماد کنیم، ریسک نتیجه‌گیری و تصمیم‌گیری (ناصحیح) بسیار زیاد خواهد بود. اطلاعات باکیفیت برای تصمیم‌گیری در دموکراسی، بازار سرمایه، علم و زندگی روزمره بسیار مهم است. به علت اطلاعات بی‌کیفیت، جوامع تقسیم‌بندی شده‌اند و جنگ‌هایی در گرفته است. در این خصوص می‌توانید در مورد عوامل اطلاعاتی آغازکننده جنگ اوکراین به مقاله‌ی بلاتمن (۲۰۲۲) رجوع کنید. به همین ترتیب است که سرمایه‌داری بر اطلاعات باکیفیت استوار است و اطلاعات با کیفیت پایین توسط

بازار و یا ناظران تنظیم‌کننده‌ی بازار جریمه می‌شود. هنگامی که مردم اعتماد خود را به شرکت‌ها یا نهادهای ناظر از دست بدهند، آسیب اقتصادی سنگینی به وجود می‌آید.

چگونه می‌توانیم با چشم‌انداز اطلاعاتی چالش‌برانگیزی که امروز با آن روبرو هستیم مقابله کنیم؟ اول، ما باید درک کنیم که اثبات حقیقت مطلق در بسیاری از موارد چالش‌برانگیز است. به‌عنوان مثال، بسیاری نوشته‌اند که با توجه به روابط سیاسی و بین‌المللی موجود، دامنه‌ی محدود تحقیقات و تخریب آشکار شواهد، جهان هرگز منشأ دقیق ویروس کووید-۱۹^{۱۲} را نخواهد دانست (لینک^{۱۳} (۲۰۲۱) و اونیل^{۱۴} (۲۰۲۱)). در درجه دوم، باید توجه داشته باشیم که حقیقت علمی با اتفاق نظر جمعی یکسان نیست (کرینچتون^{۱۵} ۲۰۰۳).

اگرچه ما اغلب نمی‌توانیم حقیقت مطلق را تشخیص دهیم و نباید حقیقت را با اتفاق نظر جمعی اشتباه بگیریم، اما می‌توانیم از اطلاعاتی که در این شرایط

اطلاعاتی چالش‌برانگیز به دست آورده‌ایم برای دستیابی به نتایج مبتنی بر شواهد استفاده کنیم. برای استفاده از اطلاعات به‌عنوان شواهد، باید ویژگی‌های آن (مربوط بودن، قابل‌انکا بودن و سایر ویژگی‌های کیفی اطلاعات) را قبل از رسیدن به نتایج مبتنی بر شواهد ارزیابی کنیم و مراقب این موضوع باشیم که برای ارزیابی نقادانه اطلاعاتی که استفاده می‌کنیم، دقت لازم را داشته باشیم. به‌عبارت دیگر، ما می‌توانیم یاد بگیریم که «به شیوه‌ی حساب‌رسان بیندیشیم».

حساب‌رسان در ارزیابی آن اطلاعاتی که به‌عنوان شواهد برای دستیابی به نتایج درباره‌ی ادعاهای مدیریت و صورت‌های مالی کلی شرکت استفاده می‌شود، مهارت نسبی دارند. برای آزمون ادعاهای مدیریت (مثل وجود دارایی‌ها و مالکیت آن‌ها و سایر ادعاها)، حساب‌رسان با سؤالاتی از این قبیل سروکار دارند: «آیا شرکت مالک این دارایی است؟ آیا شرکت این مطالبات را وصول خواهد کرد؟ آیا برخی از اقلام کالا

ناپاب هستند؟ آیا بدهی‌هایی ثبت‌نشده وجود دارد؟» حساب‌رسان در پاسخ به این پرسش‌ها و رسیدن به نتایج، اطلاعات درون‌سازمانی و برون‌سازمانی شرکت را ارزیابی می‌کنند. کیفیت (مربوط بودن و قابل‌اتکا بودن) این اطلاعات می‌تواند بسیار متفاوت باشد و کار حساب‌رس را بسیار سخت کند.

هیأت استانداردهای حسابرسی^{۱۶} (انجمن حسابداران رسمی آمریکا، ۲۰۲۰) اخیراً استانداردی را تصویب کرده است که چارچوب شواهد حسابرسی را تدوین می‌کند^{۱۷} تا به حساب‌رسان در ارزیابی اطلاعاتی که به عنوان شواهد حسابرسی استفاده می‌شود، کمک کند. به همین ترتیب، هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام در سال ۲۰۲۱ «رهنمود کارکنان»^{۱۸} را برای ارزیابی اطلاعات برون‌سازمانی صادر کرد. این استانداردها براساس رهنمودهای قبلی هستند که درباره‌ی شواهد حسابرسی بوده‌اند.

در این مقاله، چارچوب شواهد

حسابرسی هیأت استانداردهای حسابرسی و همچنین «رهنمود کارکنان» هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام از جمله نحوه‌ی استفاده‌ی آن‌ها در زمینه‌های حسابرسی و غیر حسابرسی را بررسی می‌کنیم. به ویژه آنکه ما فرآیندی را که حساب‌رسان برای ارزیابی اطلاعات مورد استفاده به عنوان شواهد حسابرسی طی می‌کنند را مورد بحث قرار می‌دهیم و درباره‌ی اینکه چگونه دیگران می‌توانند از این فرآیند در جهان بیرون از حسابرسی استفاده کنند، بحث می‌کنیم. هدف ما این است که این مقاله به طیف گسترده‌ای از خوانندگان در ارزیابی اطلاعات مربوط به تصمیمات گرفته شده در زندگی حرفه‌ای و شخصی کمک کند. ما اعتقاد داریم که «همانند حساب‌رس اندیشیدن» می‌تواند ابزار ارزشمندی برای کسانی باشد که به دنبال رسیدن به نتایج مبتنی بر شواهد در محیطی از اطلاعات متناقض از طیف گسترده‌ای از منابع هستند.^{۱۹}

همچنین ما اعتقاد داریم این مقاله

می‌تواند به حرفه‌ی حسابرسی نیز کمک کند. چارچوب شواهد حسابرسی هیأت استانداردهای حسابرسی و «رهنمود کارکنان» هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام، جدید هستند و تفسیر و استفاده از رهنمودهای جدید حائز اهمیت است. اطلاعات در دسترس حساب‌رسان به علت رشد کلان‌داده و هوش مصنوعی به شدت در حال گسترش است (ای. فیدیک، هادسون، خیمچی و تی. فیدیک ۲۰۲۲)^{۲۰} و این موضوع حائز اهمیت است که از چنین اطلاعاتی باید برای بهبود تردید حساب‌رسان و نه برای ارتقای خطر سوگیری تأیید استفاده شود چرا که پژوهشگران پیشین عدم وجود تردید حرفه‌ای را علت اصلی بسیاری از مشکلات حسابرسی می‌دانند (بیزلی، کارسلو، هرمانسون و نیل ۲۰۱۳؛^{۲۱} فرانزل ۲۰۱۷).^{۲۲} به طور کلی، این مقاله می‌تواند به تقویت عناصر اساسی حسابرسی در مؤسسات حسابرسی کمک کند.

۲. رهنمود ارزیابی اطلاعات مورد استفاده به عنوان شواهد حسابرسی و پیامدهای آن

بیانیه‌ی استانداردهای حسابرسی^{۲۳} شماره ۱۴۲، شواهد حسابرسی

در ژوئیه‌ی ۲۰۲۰، هیأت استانداردهای حسابرسی بیانیه‌ی استانداردهای حسابرسی شماره‌ی ۱۴۲ (شواهد حسابرسی) را صادر کرد (انجمن حسابداران رسمی آمریکا، ۲۰۲۰). از انگیزه‌های صدور بیانیه‌ی استاندارد حسابرسی شماره ۱۴۲، استفاده‌ی گسترده‌ی حسابرسان از منابع اطلاعاتی مختلف به عنوان شواهد حسابرسی بود.

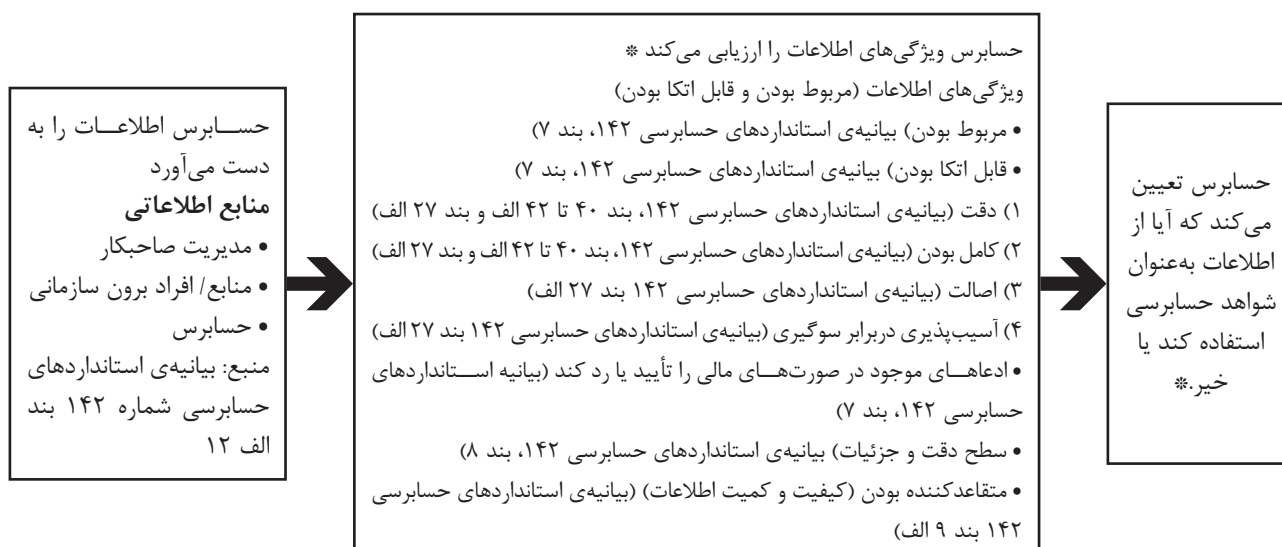
این استاندارد بر توجه حسابرسان به ویژگی‌های اطلاعاتی شواهد حسابرسی تمرکز دارد (بیانیه استانداردهای حسابرسی^{۲۴} شماره ۱۴۲، بند ۷) که اساساً این تمرکز درباره‌ی مربوط بودن و قابل اتکا بودن (یعنی کیفیت) اطلاعات است. مربوط بودن اطلاعات به ارتباط منطقی آن با هدف حسابرس مربوط می‌شود مثل نتیجه‌گیری درباره‌ی صحت ادعاهای مدیریت (بیانیه استاندارد حسابرسی شماره ۱۴۲ بند الف ۱۹). قابل اتکا بودن به دقت، صحت، کامل بودن و همچنین آسیب‌پذیر بودن اطلاعات نسبت به خطاها است (شکل ۱)

را ببینید). آسیب‌پذیری (اطلاعات) در برابر سوگیری (خطا) را می‌توان تحت تأثیر منبع اطلاعات دانست، از جمله اینکه اطلاعات از منبع درون سازمانی (شرکتی) یا برون سازمانی به دست آمده باشد.

همچنین حسابرسان ارزیابی می‌کنند که آیا اطلاعات (در دسترس)، طبق ادعاهای مندرج در صورت‌های مالی یا مغایر آن است؟ و آیا اطلاعات به اندازه‌ی کافی دقیق و با جزئیات کافی است تا حسابرس به هدف خود (یعنی رسیدن به نتیجه) دست یابد یا خیر (بیانیه‌ی استاندارد حسابرسی شماره‌ی ۱۴۲،

شکل ۱

چارچوب شواهد حسابرسی

ارزیابی و تصمیم حسابرس در معرض خطاها (و سوگیری‌های) حسابرس است، از جمله:

- سوگیری در دسترس بودن - تمایل به باور اطلاعاتی که به راحتی در دسترس است.
- سوگیری تأیید - تمایل به اهمیت دادن بیشتر به اطلاعاتی که مطابق باورهای فعلی حسابرس است و نسبت به اطلاعاتی که در مورد آن باور تردید ایجاد می‌کند، بی‌اهمیت است.
- سوگیری بیش‌اعتمادی - تمایل به دست بالا گرفتن توانایی‌های خود برای تصمیم‌گیری دقیق یا ارزیابی خطرها.
- سوگیری لنگرانداختن (خطای تکیه‌گاه ذهنی) - تمایل به استفاده از اطلاعات اولیه به عنوان پشتوانه در برابر اطلاعات اضافی که به اندازه‌ی کافی ارزیابی نمی‌شود.
- سوگیری فرآیند خودکار - تمایل به حمایت از خروجی سیستم‌های خودکار.

این خطاها می‌تواند بر تردید حرفه‌ای حسابرسان و قضاوت حرفه‌ای تأثیر بگذارد.

منبع: استاندارد حسابرسی شماره‌ی ۲۰۰ انجمن حسابداران رسمی آمریکا، بند ۲۷ الف

بند ۸). افزون بر این، حسابرس قبل از نتیجه‌گیری، کیفیت و کمیت (یعنی متقاعدکننده بودن) شواهد به‌دست‌آمده را برای نتیجه‌گیری در نظر می‌گیرد. ارزیابی حسابرس از این ویژگی‌ها به تردید و قضاوت حرفه‌ای حسابرس در هنگام ارزیابی اینکه آیا اطلاعات موجود شواهدی است که می‌تواند برای نتیجه‌گیری مورد استفاده قرار گیرد یا نه کمک می‌کند. اطلاعاتی که «به سطح مطلوبی از کیفیت برسد» (طبق شکل ۱) می‌تواند به‌عنوان شواهد حسابرسی استفاده شود. درنهایت، حسابرسانی که این ارزیابی را انجام می‌دهند نیز باید از سوگیری‌ها (و خطاهای) خود آگاه باشند (انجمن حسابداران رسمی آمریکا، ۲۰۲۱، استاندارد حسابرسی ۲۰۰، بند ۲۷). خطاهای انتخاب‌شده در شکل ۱ توضیح داده شده است.

همان‌طور که در بالا نشان داده شد، حسابرسان اطلاعات را از منابع مختلف دریافت می‌کنند. سپس حسابرسان باید ویژگی‌های این اطلاعات را برای تعیین این که آیا از آن به‌عنوان شواهد حسابرسی استفاده خواهد شد یا خیر ارزیابی کنند. حسابرسان مربوط بودن و قابل‌اتکا بودن (کیفیت) اطلاعات، سطح دقت و جزئیات آن و درنهایت متقاعدکننده بودن آن (کیفیت و کمیت اطلاعات) را ارزیابی می‌کنند تا نسبت به این موضوع اطمینان کسب کنند که آیا این شواهد تأییدکننده یا ردکننده‌ی اظهارات مدیریت است یا خیر. سپس اگر اطلاعات متقاعدکننده تلقی شود، از آن به‌عنوان شواهد حسابرسی برای تأیید نتایج حسابرسان استفاده می‌شود؛ بنابراین اگر اطلاعات متقاعدکننده نبود، در نتیجه از اطلاعات به‌عنوان شواهد حسابرسی استفاده نمی‌شود. حسابرسان باید آگاه باشند که طیفی از خطاهای تصمیم‌گیری می‌تواند بر تردید و قضاوت حرفه‌ای آن‌ها در کل فرآیند کسب اطلاعات و ارزیابی آن‌ها تأثیر بگذارد.^{۲۵}

«رهنمود کارکنان» هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام

در اکتبر ۲۰۲۱، هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام (۲۰۲۱) «رهنمود کارکنان» را منتشر کرد تا اطلاعات بیشتری را به حسابرسان در ارزیابی مربوط بودن و قابل‌اتکا بودن اطلاعات به‌دست‌آمده از منابع برون سازمانی ارائه دهد.^{۲۶} مشابه انگیزه‌های هیأت استانداردهای حسابرسی برای انتشار بیانیه‌ی استانداردهای حسابرسی شماره‌ی ۱۴۲، هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام نیز تشخیص داد که حسابرسان به‌طور گسترده از اطلاعات منابع برون سازمانی استفاده می‌کنند و «رهنمود کارکنان» منتشره این هیأت اشاره کرد که در صورت برنامه‌ریزی حسابرس برای استفاده از آن اطلاعات به‌عنوان شواهد حسابرسی، هم مربوط بودن و هم قابل‌اتکا بودن این اطلاعات باید توسط حسابرس ارزیابی شود.

«رهنمود کارکنان» تأکید می‌کند که مربوط بودن اطلاعات برون‌سازمانی به عوامل متعددی از جمله هدف حسابرس (مثل نتیجه‌گیری نسبت به ادعاهای ارزیابی دارایی‌های مالی)، سطح تجمع اطلاعات و میزان قدیمی/جدید بودن اطلاعات بستگی دارد. به‌منظور ارزیابی حسابرس از قابل‌اتکا بودن اطلاعات مالی، «رهنمود کارکنان» بر عوامل مرتبط با منبع اطلاعات (مثل تخصص منبع، قوانین نظارتی حاکم بر منبع، رابطه‌ی منبع با مدیریت صاحبکار)، ماهیت اطلاعات (مثل آیا مورد بررسی و صحت‌سنجی قرار گرفته است یا خیر) و ارزیابی شرایطی که تحت آن اطلاعات به‌دست‌آمده است (مثل پیچیدگی فرآیند)، تأکید می‌کند.

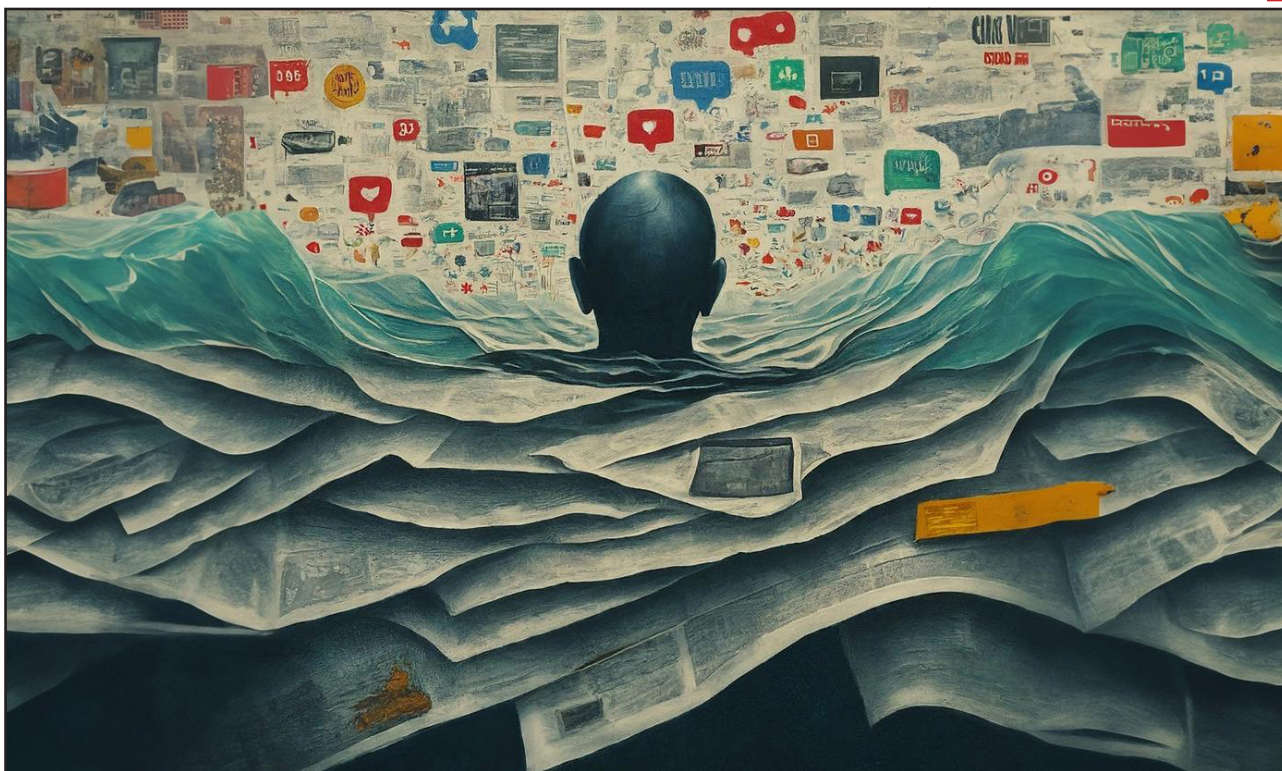
استفاده از رهنمود حسابرسی برای رسیدن به نتایج حسابرسی

مبتنی بر شواهد

یکی از مفاهیم اساسی «رهنمود کارکنان» هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام و «چارچوب شواهد حسابرسی» انجمن حسابداران رسمی آمریکا این موضوع است که حسابرس باید ویژگی‌های اطلاعات را قبل از تعیین شواهد حسابرسی ارزیابی کند.

نکته‌ی اصلی در ارزیابی اطلاعات، تعیین مربوط بودن آن است. به‌عنوان مثال، دیدگاه مشتریان در رسانه‌های اجتماعی می‌تواند اطلاعات مربوطی برای تعیین کیفیت محصول و کفایت ذخایر تضمین محصول در سیستم حسابداری باشد.^{۲۷} اگر ارتباط واضحی بین نظرات منفی مشتریان و بازگشت محصول یا درخواست استفاده از تضمین وجود داشته باشد، این ارتباط باعث افزایش مربوط بودن اطلاعات یادشده می‌شود و احتمال این که به‌عنوان شواهد حسابرسی مورد استفاده قرار گیرد، افزایش می‌یابد؛ البته این امر مشروط به ارزیابی دیگر ویژگی‌های این اطلاعات است.

حسابرس همچنین قابل‌اتکا بودن اطلاعاتی را که می‌تواند به‌عنوان شواهد مورد استفاده قرار گیرد، با در نظر گرفتن منبع آن اطلاعات ارزیابی می‌کند. یکی از عقاید این است که اطلاعات کسب‌شده از خارج سازمان قابل‌اتکا تر از اطلاعات ارائه شده توسط منابع داخل سازمان است. به‌عنوان مثال، در نظر بگیرید که باید شواهدی درباره‌ی ارزشیابی موجودی‌های صاحبکار کسب کنید. حسابرس می‌تواند اطلاعاتی در مورد کیفیت و قابلیت فروش موجودی‌های مرتبط با فناوری را از فروشنده‌ی صاحبکار (منبع درون‌سازمانی) کسب کند. با این حال، این اطلاعات احتمالاً نسبت به اطلاعات موجود در گزارش‌های شخص ثالثی از مصرف‌کنندگان (منبع برون‌سازمانی)،

متقاعدکننده‌ای برای تأیید نتیجه وجود دارد، بنابراین فرد بر اساس آن شواهد نتیجه‌گیری می‌کند. در نهایت، خطاها (سوگیری‌های) ارائه‌دهنده‌ی اطلاعات و تصمیم‌گیرنده می‌تواند بر تمام عناصر فرآیند کسب اطلاعات و ارزیابی آن تأثیر بگذارد؛ بنابراین ضرورت دارد تصمیم‌گیرنده تردید و قضاوت مناسب طی فرآیند تصمیم‌گیری اعمال کند.

با استفاده از فرآیند شکل ۲، استفاده از اطلاعات و شواهد را در دو حالت بررسی می‌کنیم: (۱) هنگام تصمیم‌گیری شخصی مهم (برای مثال خرید خودروی دست‌دوم) و (۲) هنگام ارزیابی اخبار، تفاسیر و گفتارهای بی‌اساس.^{۲۹}

خرید ماشین دست‌دوم

خریداران خودروهای دست‌دوم می‌خواهند در برابر پولی که خرج می‌کنند، ارزش و دارایی خوبی به دست آورند. آن‌ها همچنین می‌خواهند تا حد امکان از خرید ماشین خراب اجتناب کنند (به این مقاله آکرلوف^{۳۰}، ۱۹۷۰

این فرآیند با کسب اطلاعات از یک یا چند منبع توسط تصمیم‌گیرنده آغاز می‌شود. در مرحله‌ی بعد، تصمیم‌گیرنده این اطلاعات را ارزیابی می‌کند تا مربوط بودن، قابل‌اتکا بودن، متقاعدکننده بودن و دیگر ویژگی‌های کیفی اطلاعات را تعیین کند. اگر تصمیم‌گیرنده تشخیص دهد که اطلاعات از کیفیت قابل‌قبولی برخوردار است، از آن به‌عنوان شواهد استفاده می‌کند. وگرنه، تصمیم‌گیرنده اطلاعات را کنار می‌گذارد و از آن به‌عنوان شواهدی برای رسیدن به نتایج مبتنی بر شواهد استفاده نخواهد کرد. از آن‌جا که تصمیم‌گیرنده اطلاعاتی را در نظر می‌گیرد که می‌تواند به‌عنوان شواهد احتمالی مورد استفاده قرار دهد، بنابراین گاهی اوقات این نیاز اساسی وجود دارد که اطلاعات اضافی را کسب و ارزیابی کند. در چنین حالتی، تصمیم‌گیرنده اطلاعات اضافی را جمع‌آوری و ارزیابی می‌کند که آیا از اطلاعات جدید می‌توان به‌عنوان شواهد استفاده کرد یا خیر. وقتی شواهد

به‌ویژه منابعی که قبلاً تأیید شده‌اند، کمتر قابل‌اتکا است. ذکر این نکته حائز اهمیت است که بدانیم تمام اطلاعات برون‌سازمانی به یک اندازه قابل‌اتکا نیستند.^{۲۸}

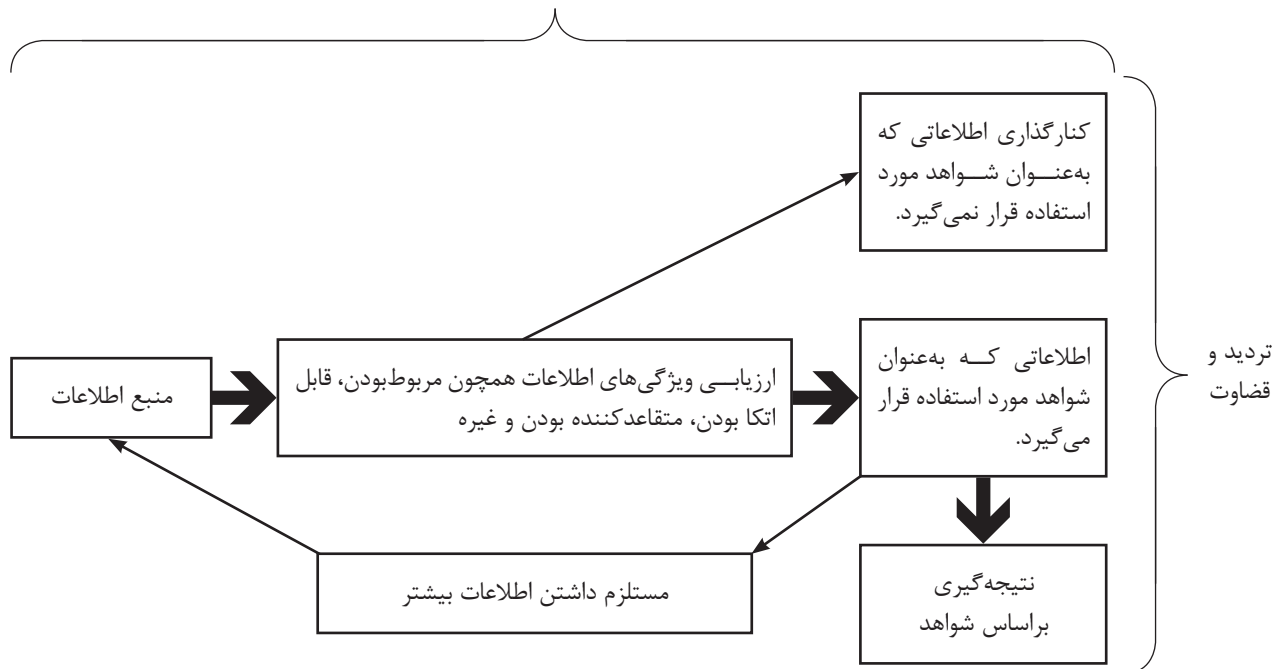
۳. به‌کارگیری «چارچوب شواهد حسابرسی» و «رهنمود کارکنان» هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام در دیگر حوزه‌ها

اصول مندرج در «چارچوب شواهد حسابرسی» و رهنمود ارائه‌شده توسط هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام در سایر زمینه‌هایی که در آن، افراد مجموعه گسترده‌ای از اطلاعات را ارزیابی می‌کنند و به‌عنوان شواهد به‌کار می‌گیرند، سودمند خواهد بود. شکل ۲ تصویر کلی‌تری از ارزیابی اطلاعات و رسیدن به نتایج مبتنی بر شواهد را بر اساس مفاهیم زیربنایی «رهنمود کارکنان» و «چارچوب شواهد حسابرسی» ارائه می‌کند.

شکل ۲

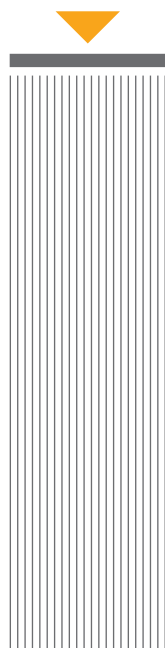
از اطلاعات تا نتایج مبتنی بر شواهد

تأثیر سوگیری‌ها (خطاها) و نیز تردید و قضاوت را بر فرایند زیر در نظر بگیرید.

شکل بالا بر اساس انجمن حسابداران رسمی آمریکا (۲۰۲۰) و استانداردهای حسابرسی مربوطه طراحی شده است.

هزینه‌های زیاد تعمیر، توانست خودرو را به یک انبار ضایعات بفروشد. چگونه فرآیند مندرج در شکل ۲ می‌توانست به این خریدار کمک کند؟ اول این‌که، خریدار باید در قابل‌اتکا بودن اطلاعات فروشنده تردید می‌کرد و آن را مغرضانه در نظر می‌گرفت. آنگاه اساساً این اطلاعات را به‌عنوان شواهد در نظر نمی‌گرفت. خریدار همچنین باید انگیزه‌ی قوی فروشنده برای فروش ماشین را تشخیص می‌داد. در درجه‌ی دوم، با توجه به اطلاعات محدود و به‌احتمال زیاد غیر قابل‌اتکای که کسب شده بود، خریدار باید قبل از خرید، اطلاعات بیشتری در مورد خودرو جمع‌آوری می‌کرد. تصمیم‌گیرندگان زمانی که محدودیت‌هایی برای کسب اطلاعات لازم برای یک تصمیم آگاهانه دارند؛ باید بسیار مراقب باشند.^{۳۲} خریدار باید اصرار می‌کرد که خودرو را با راندن

نیز انگیزه‌ی زیادی برای فروش خودرو دارند که این موضوع می‌تواند منجر به عدم ارائه‌ی اطلاعات منفی درباره‌ی خودرو شود. به یکی از خریدارانی که برای اولین بار می‌خواست خودرو بخرد، قیمتی کمتر از بازار برای یک خودروی دست‌دوم پیشنهاد شد که فروشنده آن را به‌عنوان «خودروی خوب با قیمت عالی» توصیف کرد. دلیل قیمت پایین‌تر از بازار این بود که خودرو برای مدت زیادی بود که برای فروش گذاشته شده بود (اما فروش نرفته بود) و فروشنده مجبور بود تا خودرو را بفروشد. خریدار بالقوه تصمیم گرفت بدون انجام آزمایش رانندگی خرید کند، زیرا ظاهراً به دلایل مسئولیت قانونی، فروشنده اجازه‌ی انجام آزمایش رانندگی را نمی‌داد. خرید خودرو درنهایت برای خریدار بسیار گران تمام شد. خریدار درنهایت پس از صرف

رجوع کنید). اکثر خریداران احتمالی خودروهای دست‌دوم اطلاعات را از منابع مختلف ازجمله بررسی حضوری وسیله نقلیه، فروشنده (معامله‌گران، فروشندگان، فروشندگان شخص خصوصی)، یا اشخاص ثالث (مکانیک مستقل، گزارش‌های مصرف‌کننده، دیدگاه کاربران در اینترنت و غیره) جمع‌آوری می‌کنند. «چارچوب شواهد حسابرسی» پیشنهاد می‌کند که اطلاعات ارائه‌شده توسط اشخاص ثالث ممکن هست قابل‌اتکاتر و کمتر در معرض خطا نسبت به اطلاعات دریافتی از فروشنده باشد. به‌عنوان مثال، نمایندگی فروش خودرو ممکن هست تمایل بیشتری داشته باشند که بدون در نظر گرفتن کیفیت، تصویر مطلوبی از نام‌های تجاری و مدل‌هایی که در حال حاضر موجود دارند، نشان دهند. فروشندگان

نقطه‌ی شروع در این فرآیند، ارزیابی فعال اطلاعاتی است که شما از رسانه‌های خبری به‌عنوان شواهدی برای تأیید نتایج خود استفاده می‌کنید.^{۳۷} در این راستا، نمودار سوگیری رسانه‌ای که توسط ادفونتس‌مدیا^{۳۸} (۲۰۲۳) تهیه شده است، تفاوت‌هایی را در جهت‌گیری سیاسی و قابل‌اتکا بودن منابع خبری نشان می‌دهد. درک سوگیری‌های چپ و راست منابع خبری و قابل‌اتکا بودن آن‌ها و این‌که آیا «گزارش واقعیت» است یا «شامل اطلاعات غیردقیق یا ساختگی است یا خیر»، مهم است. انحراف و تمایل به چپ/راست (یعنی سوگیری) نه‌تنها می‌تواند بر نحوه‌ی گزارشگری همان داستان‌ها تأثیر بگذارد، بلکه می‌تواند بر روی اینکه کدام داستان گزارش شده یا گزارش نشده است، تأثیر بگذارد.^{۳۹} همچنین مهم است که بدانیم کدام منابع به گزارش واقعیت‌ها و کدام به گزارش افکار و عقاید می‌پردازد و یا تفاوت‌های

تعیین اینکه آیا از زمره‌ی شواهد هستند یا خیر)، امروزه به دلیل تنوع گسترده منابع خبری و گسترش اطلاعات برخط، می‌تواند بسیار چالش‌برانگیز باشد. آمریکایی‌ها به صورت روز افزون اعتماد خود را به رسانه‌های خبری از دست می‌دهند و تمایل دارند به سمت منابعی بروند که به نظر می‌رسد با دیدگاه‌های شخصی آنان سازگار است (گالوپ^{۳۳} ۲۰۲۱).

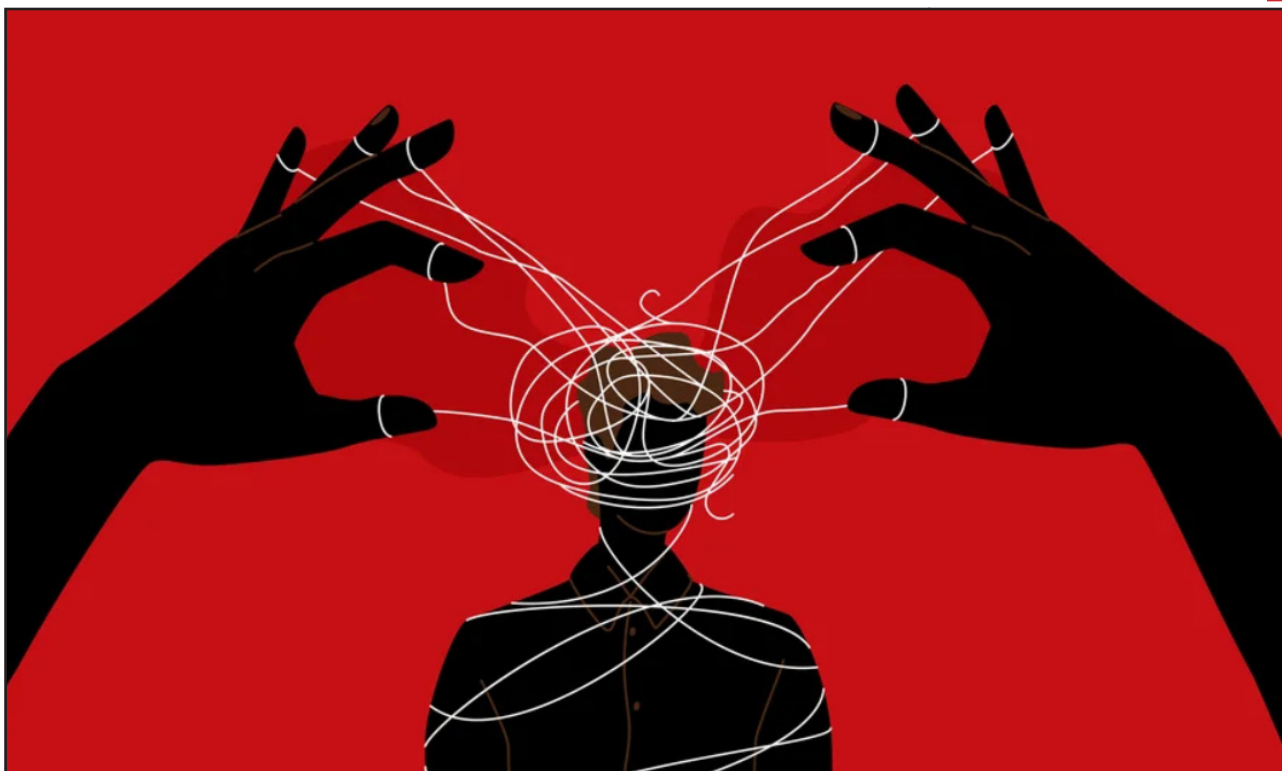
ما این موضوع را مشاهده کرده‌ایم که مردم تمایل دارند به «گروه‌های» رسانه خبری مختلف تعلق داشته باشند، مانند افراد (وفادار به) رسانه خبری ام‌اس‌ان‌بی‌سی،^{۳۴} افراد (وفادار به) فاکس‌نیوز،^{۳۵} افراد (وفادار به) رسانه‌ی ان‌پی‌آر^{۳۶} و غیره. «چارچوب شواهد حسابرسی» و فرایند شکل ۲ چگونه به ما کمک می‌کند تا با منابع خبری متضاد مقابله کنیم و تصمیم بگیریم که آیا این خبر دارای اطلاعاتی هستند که بتوان از آن به‌عنوان شواهد استفاده کرد یا نه؟

آزمایش کند و برای بررسی آن را به یک مکانیک مستقل و شایسته برای بررسی نشان می‌داد. این منابع خارجی احتمالاً باعث ارائه‌ی اطلاعاتی می‌شد که می‌توانست به‌عنوان شواهد مورد استفاده قرار می‌گرفت.

درمجموع، بر اساس شکل ۲، خریدار نباید از اطلاعات فروشنده به‌عنوان تنها شواهد استفاده می‌کرد و باید اطلاعاتی را از شخص ثالث به‌منظور ارزیابی خرید و به‌عنوان شواهد بیشتر گردآوری می‌کرد. با توجه به محدودیت‌های موجود در جمع‌آوری اطلاعات اضافی، بهترین اقدام این بود که خریدار معامله را انجام نمی‌داد، زیرا شواهد متقاعدکننده‌ای در دسترس نبود تا مبنایی برای نتیجه‌گیری در مورد کیفیت و ارزش خودرو باشد.

ارزیابی اخبار، تفاسیر و حرف‌های بی‌اساس اخبار

استفاده از اخبار و ارزیابی اینکه آیا اخبار یادشده اطلاعاتی است که در نتیجه‌گیری مفید است یا نه (یعنی

تفسیر با کیفیت پایین، هم از منابع مخالف و هم از منابع موافق نظر شما، حقایق اساسی اخبار را تحریف می‌کند تا به سوگیری‌های سیاسی که همه ما به‌عنوان افراد داریم، متوسل شوند. به نظر می‌رسد که برخی منابع تفسیری با کیفیت پایین قصد ترویج تفرقه، مشاجره و ترس را دارند. بیشتر برنامه‌های موجود در بسیاری از محبوب‌ترین کانال‌های تلویزیونی «اخبار»، تفسیر است و خبر نیستند. بسیاری معتقدند وقتی این کانال‌های «اخبار» را نگاه می‌کنند تا از آن استفاده کنند، در واقع در حال استفاده از تفسیر هستند. پیشنهاد می‌کنیم شکل ۲ را با دقت دنبال کنید و قبل از آنکه تفسیر (اطلاعات) را استفاده کنید، ابتدا آن را ارزیابی کنید و سپس به‌عنوان شواهد برای تأیید نتایج خود از آن بهره‌گیرید.

گفتارهای بی‌اساس

سطح پایین‌تر از تفسیر چیزی است که برخی آن را «حرف‌های بی‌اساس»

مهمی دارند، فرآیند شکل ۲ را دنبال کنید، اطلاعات بیشتری جمع‌آوری کنید و قبل از استفاده از آن به‌عنوان شواهد، آن اطلاعات را ارزیابی کنید. توجه داشته باشید به منابع خبری که با دیدگاه‌هایتان متفاوت است، رجوع کنید. اطمینان حاصل کنید که دست‌کم برخی از اخبارتان از منابع بسیار معتبر تهیه شده است.

تفسیر

یکی دیگر از ملاحظات مهم در هنگام استفاده از اطلاعات برای رسیدن به نتیجه، تمایز بین اخبار و تفسیر است. اخبار (آنچه اتفاق افتاده) عموماً قابل‌اتکاتر از تفسیر (آنچه کسی در مورد آنچه اتفاق افتاده است فکر می‌کند) است و تنوع زیادی در کیفیت تفسیر وجود دارد. تفسیر با کیفیت بالاتر، تفسیری است که برگرفته از منابع موافق و منابع مخالف نظر شما است و هم دربردارنده‌ی تجزیه و تحلیل دقیق و متعادل از اخبار مهم و قابل‌توجه است و متفکرانه و محترمانه نیز به نظر می‌رسد.

عمده‌ای در قابل‌اتکا بودن دارند.^{۴۰} البته منظور ما این نیست منابعی که ادعا می‌شود به حقایق می‌پردازند، کورکورانه دنبال شوند و حقایق خبری آن‌ها حتماً به‌عنوان شواهد در نظر گرفته شود. این حقایق باید به‌عنوان اطلاعاتی برای ارزیابی اینکه آیا حقایق باید به‌عنوان شواهد مورد استفاده قرار گیرند یا خیر، در نظر گرفته شوند. با گذشت زمان و فاش شدن اطلاعات اضافی، درنهایت معلوم می‌شود که برخی از «حقایق خبری» غلط هستند.^{۴۱} ما توصیه می‌کنیم ارزیابی بلندمدت از صحت «حقایق» رسانه‌های خبری دنبال شود.

ما معتقدیم که کسب اکثر اخبار از یک یا چند منبع اطلاعاتی جانبدارانه و با قابلیت اطمینان پایین خطرناک است. این راهبرد با داستان خریدار احتمالی خودروی دست‌دوم ما که تمام اطلاعات مربوط به خودرو را از فروشنده دریافت کرده بود، تفاوت چندانی ندارد. برای تصمیمات مهمی که پیامدهای

می‌خوانند (برای اطلاع بیشتر درباره‌ی شواهدی از وجود گفتارهای بی‌اساس در سیاست به بیکر^{۴۲} رجوع کنید): نظریه‌های توطئه یا گزارش‌های غیر مستندی که در ظاهر اخبار مهم و قابل توجه هستند. این گفتارهای بی‌اساس (یعنی اطلاعات) اغلب به سرعت و از طریق رسانه‌های اجتماعی پخش می‌شود. با توجه به اینکه همه ما معمولاً سوگیری تأییدی داریم، ممکن است فرض کنیم حرف‌های بی‌اساسی که سوگیری‌ها و دیدگاه‌های سیاسی ما را تأیید می‌کنند، صرف‌نظر از اینکه چه قدر عجیب و غریب باشد، درست است. دوباره تأکید می‌شود که استفاده از فرآیند شکل ۲ برای ارزیابی دقیق این نوع از اطلاعات و قبل از آن که به عنوان شواهد مورد استفاده قرار گیرند (یعنی آیا این اطلاعات مربوط، قابل اتکا و دارای دیگر ویژگی کیفی اطلاعات هستند یا نه؟) بسیار مهم است.

۴. نتیجه‌گیری^{۴۲}

پیام اساسی «چارچوب شواهد حسابرسی»، «رهنمود کارکنان» هیأت

استانداردهای حسابرسی و هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام و این مقاله این است که «اطلاعات به‌خودی‌خود شواهدی نیست که برای تأیید نتایج مورد استفاده قرار گیرد. به‌جای آن، اطلاعات را قبل از اینکه در سطح شواهد در نظر گرفته شود، باید به‌دقت ارزیابی شود (با توجه به مربوط بودن، قابل اتکا بودن و دیگر جنبه‌های کیفی اطلاعات)». ما افراد فعال در حسابرسی و غیر حسابرسی را تشویق می‌کنیم که پیام بالا را در هنگام ارزیابی اطلاعات در زندگی حرفه‌ای و شخصی خود مورد توجه قرار دهند. در استفاده از اطلاعات منطقی باشید، تردید خود را حفظ کنید و قبل از کار بست این اطلاعات به عنوان شواهدی در تأیید نتایج خود، آن را در یک فرآیند دقیق ارزیابی به‌بوت‌های آزمایش بگذارید. اگر بخشی یا چیزی منطقی نیست یا منطقی به نظر نمی‌رسد یا ناسازگاری وجود دارد، برای جمع‌آوری اطلاعات بیشتر کوشش کنید.

افزون بر این، به دنبال اطلاعاتی باشید که با باورهای فعلی تان ناسازگار

است و آن اطلاعات را در نظر داشته باشید. گفت‌وگو با افرادی که دیدگاه‌های متفاوتی نسبت به شما دارند، بسیار مهم است. برخی از اخبار را از منابعی به دست آورید که قبلاً از آن‌ها استفاده نکرده‌اید. همان‌طور که اطلاعات را از منابع مختلف جمع‌آوری می‌کنید، به همان شیوه نیز نسبت به خطرهای احتمالی یا تغییر در سطح قابل اتکا بودن آن نیز هوشیار باشید.

در مجموع، همه‌ی ما باید به‌جای جستجو برای تأیید دیدگاه‌های خود، باید به دنبال اطلاعاتی باشیم که به عنوان شواهد مورد استفاده قرار می‌گیرند. در کل باید در زندگی حرفه‌ای و شخصی خود، سعی کنیم بر اساس شواهد مربوط و قابل اتکا به نتایج معتبری برسیم. چنین رویکردی باید منجر به تصمیمات با کیفیت بسیار بالاتری شود. ما بر این باور هستیم که فرآیندی که در این مقاله توضیح داده شد و در شکل ۲ خلاصه شده است را می‌توان در مجموعه وسیعی از شرایط برای بهبود نتایج تصمیمات استفاده کرد.

منبع:

Robert D. Allen, Audrey A. Gramling, Dana R. Hermanson; Thinking Like an Auditor: Evaluating Information to Arrive at Evidence-Based Conclusions. Accounting Horizons 1 December 2023; 37 (4): 1–8. <https://doi.org/10.2308/HORIZONS-2022-182>

پی‌نویس:

در شکل‌گیری افکار عمومی تأثیر کمتری نسبت به احساس و باور شخصی دارند. لغت‌نامه آکسفورد ۲۰۱۶ Oxford Languages آن را واژه‌ی سال ۲۰۱۶ تعیین کرد.

۱. استادیار، گروه حسابداری دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران (V_menati@sbu.ac.ir)
۲. دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.
۳. کارشناس ارشد حسابرسی، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

9. Ruch

10. ASSOCIATED PRESS

11. American Institute of Certified Public Accountants (AICPA)

12. COVID-19

13. Link

14. O'Neal

15. Crichton

4. Audit Evidence Framework (AEF)

5. Auditing Standards Board (ASB)

6. Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB)

7. STYX Band, Dennis DeYoung and Tommy Shaw

۸. پساً حقیقت به معنای مربوط به یا دلالت بر شرایطی که در آن حقایق عینی

16. ASB

17. Audit Evidence Framework (AEF)

18. Staff Guidance

۱۹. از برخی جهات استدلال‌های ما در این مقاله به موازات با مفاهیم تفکر مانند یک دانشمند یا به کار بردن روش علمی در ارزیابی اطلاعات است.

20. A. Fedyk, Hodson, Khimich, and T. Fedyk

21. Beasley, Carcello, Hermanson, and Neal

22. Franzel

23. Statements on Auditing Standards (SAS)

۲۴. بیانیه‌ی استانداردهای حسابرسی شماره‌ی ۱۴۲ شواهد حسابرسی را این گونه تعریف می‌کند: اطلاعاتی که حسابرس برای دستیابی به نتایجی که اظهار نظر حسابرس بر آن استوار است استفاده می‌کند. شواهد حسابرسی اطلاعاتی است که از اجرای رویه‌های حسابرسی حاصل می‌شوند و شامل اطلاعاتی است که ادعاهای موجود در صورت‌های مالی را تأیید یا رد می‌کنند (بندهای ۵ الف تا ۱۰ الف بیانیه استانداردهای حسابرسی شماره ۱۴۲).

۲۵. برای آگاهی بیشتر نسبت به این سوگیری‌های ذهنی می‌توانید به این منابع رجوع کنید: هنر شفاف اندیشیدن، رالف دوبلی. ترجمه، عادل فردوسی پور، بهزاد توکلی و علی شهروز، نشر چشمه؛ مجموعه تفکر نقاد، لیندا الدر و ریچارد پل. ترجمه، پیام یزدانی، انتشارات اختران و دانش مالی رفتاری و مدیریت دارایی میشل ام. پمپین ترجمه احمد بدری از انتشارات کیهان.

۲۶. رهنمود منتشره توسط هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام در درجه‌ی اول بر اطلاعات برون سازمانی متمرکز است، درحالی که بیانیه‌ی استانداردهای حسابرسی شماره ۱۴۲ هیأت استانداردهای حسابرسی بر اطلاعات مدیریت مشتری و حسابرسان تمرکز دارد.

۲۷. این مثال از هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام (۲۰۲۱)، ۵ است.

۲۸. این مثال از هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام (۲۰۲۱)، ۶ است.

۲۹. مطابق با رویه‌ی حسابرسی، افراد باید به ریسک موجود در تصمیم و اینکه چگونه بر شواهد مورد نیاز برای حمایت از نتیجه‌گیری تأثیر می‌گذارد، توجه داشته باشند. خرید ماشین ریسک بسیار بیشتری نسبت به خرید جوراب دارد؛ بنابراین، شواهد مورد نیاز برای پشتیبانی از تصمیم خرید خودرو باید بسیار متقاعدکننده‌تر از خرید جوراب باشد.

۳۰. جرج آرتور اکرفل اقتصاددان اهل آمریکا و استاد اقتصاد در دانشگاه کالیفرنیا، برکلی است. وی در سال ۲۰۰۱ به همراه مایکل اسپنس و جوزف استیگلیتز برنده‌ی نوبل اقتصاد شد. به اعتقاد اکرفل در بازار خودروی دست‌دوم خودروهای کم کیفیت‌تر می‌توانند عملکرد بازار را مختل کنند و به جای برقراری تعادل در عرضه و تقاضا در نهایت خودروهای باکیفیت‌تر را به دلیل کاهش قیمت تعادلی از بازار خارج کنند. این مشکل ناشی از ناقرینگی اطلاعات است که بین عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان خودروی دست‌دوم وجود دارد؛ چرا که تنها فروشندگان از جزئیات خودرو و کیفیت واقعی آن با خبر است. اگر متقاضیان قیمت را به‌عنوان شاخص متوسط کیفیت خودروی مورد مبادله در نظر بگیرند، عرضه‌کنندگان خودروهای بهتر از بازار خارج و برعکس عرضه‌کنندگان خودروهای

بدتر به بازار هجوم می‌آورند؛ زیرا عرضه‌کننده‌های خودروهای بهتر قیمت بازار را کمتر از ارزش خودروی خود و فروشندگان خودروهای بدتر قیمت بازار را بیشتر از ارزش خودروی خود ارزیابی می‌کنند. این فرایند در نهایت می‌تواند منجر به کاهش مستمر قیمت تعادلی و خروج تمام عرضه‌کنندگان از بازار شود. اکرفل بازار کار را نیز دارای ویژگی ناقرینگی اطلاعات می‌داند و معتقد است در بازار کار نیز، زمانی که یک بنگاه نیروی کار استخدام می‌کند، ممکن است دانش کمتری در مورد توانایی‌های ذاتی نیروی کار نسبت به خود او داشته باشد. به‌طور کلی زمانی می‌توان انتظار بروز اطلاعات نامتقارن را داشت که رفتارهای افراد به‌راحتی قابل مشاهده نباشد. (به نقل از ویکی‌پدیا، ۲۰۲۴)

31. Akerlof

۳۲. به همین ترتیب، حسابرسان باید توانایی خود را برای صدور اظهار نظر حسابرسی در صورتی که دامنه‌ی کارشان محدود است، در نظر بگیرند

33. Gallup

34. MSNBC

35. Fox News

36. NPR

۳۷. مطابق با این تصور، ایلینوی اکنون به کلاس سواد رسانه‌ای برای دانش آموزان دبیرستانی نیاز دارد. بیکر (۲۰۲۲ ب) بیان می‌کند: با شروع این سال تحصیلی، دانش‌آموزان دبیرستانی ایلینوی یاد می‌گیرند که چگونه واقعیت را از داستان از طریق درس‌های مقرر در قانون رمزگشایی کنند. دروس شامل مواردی مانند نحوه‌ی دسترسی به اطلاعات، ارزیابی پیام و منابع رسانه‌ای، ایجاد رسانه، انعکاس مصرف رسانه‌ها و استفاده از مسئولیت اجتماعی برای مصرف اخلاقی رسانه‌ها می‌شود.

38. Ad Fontes Media

۳۹. به‌عنوان مثالی ساده، می‌توان تعداد روایت‌های ۶ ژانویه، هانتر بایدن یا تغییرات آب‌وهوایی را که در CNN یا MSNBC در مقایسه با فاکس نیوز پوشش داده شده است، ردیابی کرد. به نظر می‌رسد آنچه پوشش داده می‌شود و نه نحوه‌ی پوشش آن، در منابع خبری بسیار متفاوت هستند.

۴۰. البته، ما می‌دانیم که توسعه‌دهندگان نمودار سوگیری رسانه ممکن است خودشان مغرضانه باشند.

۴۱. برخی از نمونه‌های اخیر عبارت‌اند از داستان تبانی ترامپ با روسیه، استفاده‌ی آشکار از شلاق علیه مهاجران، داستان مربوط به لپ‌تاپ هانتر بایدن که اطلاعات نادرست روسیه بود و داستان Pizzagate مربوط به قاچاق انسان در پیتزافروشی Comet Ping Pong در واشنگتن دی سی. هر کدام از این داستان‌ها گاهی اوقات پس از اهدای جوایز پولیتزر به دلیل گزارش‌های اشتباه، به‌طور گسترده‌ای بی‌اعتبار شده‌اند. نمونه‌های دیگری از داستان‌های واقعی وجود دارد که بعداً به‌عنوان دروغ شناخته خواهند شد (مثلاً جنایت نفرت جعلی جوسی اسمولت یا رسوایی دوک لاکراس).

42. Baker

۴۳. نویسندگان این مقاله آقای رابرت دی. آلن (استاد حسابداری دانشگاه یوتا)، خانم آدری ای. گراملینگ (استاد حسابداری دانشگاه ایالتی اوکلاهاما) و آقای دانا آر. هرمانسون (استاد حسابداری دانشگاه ایالتی کنسو) استادان حسابداری دانشگاه‌های آمریکایی هستند.